

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 31 stycznia 2013 r.

DOLiS/DEC- 81/13/5885,5886,5887,5889

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) i art. 12 pkt 2, art. 22 i art. 23 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.) po rozpoznaniu wniosku Pana G.P. o ponowne rozpatrzenie sprawy jego skargi na przetwarzanie jego danych osobowych oraz danych osobowych Pana K.R., którego jest pełnomocnikiem, przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w K. oraz na przetwarzanie danych osobowych Pana G.P. przez Caritas Archidiecezji K., rozstrzygniętej decyzją Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 17 sierpnia 2012 r. (znak: DOLiS/DEC-777/12/ 50432,50433,50437,50443) o odmowie uwzględnienia wniosku,

utrzymuję w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana G.P., zwanego dalej Skarżącym, na przetwarzanie jego danych osobowych oraz danych osobowych Pana K.R., którego jest pełnomocnikiem, przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w K., zwany dalej MOPS, oraz na przetwarzanie danych osobowych Skarżącego przez Caritas Archidiecezji K., zwaną dalej Caritas. Skarżący zakwestionował legalność pozyskania od niego przez MOPS wyciągu z jego bankowego konta osobistego i legalność pozyskania przez MOPS od Caritas i P. Sp.z o.o., zwanego dalej PUHiT, informacji odnoszących się do udzielonej Skarżącemu pomocy finansowej. Ponadto zakwestionował legalność pozyskania od niego przez MOPS i Caritas dnia [...] kwietnia 2012 r. zgod na przetwarzanie jego danych osobowych, które wg niego zostały „wymuszone szantażem”, dlatego wniósł o sprawdzenie, czy podpisane przez niego oświadczenia zawierające te zgody są zgodne z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), zwaną dalej ustawą.

W toku prowadzonego postępowania Skarżący wniósł ponadto o zbadanie legalności przetwarzania danych osobowych Pana K.R w decyzji administracyjnej Prezydenta Miasta z dnia [...] września 2011 r. (znak: [...]), mocą której odmówiono Panu G.P. przyznania świadczenia w formie zasiłku celowego na uregulowanie opłat za hotel.

W celu rozpatrzenia skargi Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w toku którego ustalił następujące okoliczności faktyczne.

1. Pan G.P. objęty jest pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w K. od listopada 2002 r. i korzysta z pomocy w formie zasiłku stałego w wysokości [...] złotych. Skarżący zamieszkuje w pokoju hotelowym należącym do PUHiT od lutego 2004 r. i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności orzeczonym na stałe. Otrzymuje on też pomoc w formie zasiłków celowych na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych oraz korzysta nieodpłatnie z gorącego posiłku w C. (wartość posiłków wynosi około [...] zł miesięcznie).
2. Pismem z dnia [...] marca 2010 r. MOPS wystąpił do PUHiT o „pisemną informację, z jakich źródeł i w jakiej wysokości dokonywane są comiesięczne wpłaty tytułem łącznej należności za użytkowanie lokalu zajmowanego przez Pana P.G. [...] – za styczeń, luty, marzec 2010r.”. W piśmie z dnia [...] kwietnia 2010r. PUHiT podano: „W odpowiedzi na Państwa pismo z dnia [...].03.2010 r. (...) w sprawie pana G.P. (...) informujemy, że na konto Przedsiębiorstwa [...] (...) wpłynęło: w m-c I. 2010 r. [...] zł z CARITAS, [...] zł z MOPS/ [...] zostało na m-c II. 2010 r./ w m-c II. 2010 r. [...] z MOPS, [...] nadpłata z m-c I. 2010 r. [...] zł gotówka wpłata p. G.P. w m-c III. 2010 r. [...] zł z MOPS, [...] zł z MOPS [...] zł z MOPS [...] zł gotówka wpłata p. G.P.”.
3. MOPS w wyjaśnieniach złożonych GIODO podał: „W związku z uzasadnionymi wątpliwościami co do rzetelności Pana G.P. w przedstawianiu rzeczywistej sytuacji dochodowej, które nasunęły się po uzyskanej w dniu [...].04.2010 r. (pismo z dnia [...] kwietnia 2010r.) informacji Przedsiębiorstwa [...] o wpływie kwoty [...]zł z Caritas Archidiecezji K. w styczniu 2010 r. tytułem opłaty za miejsce w hotelu, klient został wezwany do doręczenia wyciągu z konta osobistego. O otrzymanej darowiźnie Pan G.P. nie informował Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej”.
4. Dnia [...] czerwca 2010 r. Skarżący udostępnił MOPS wyciąg z konta osobistego za miesiąc maj 2010r. i jednocześnie wniósł o podanie podstawy prawnej „uzyskania tych danych” przez MOPS. Pismem z dnia [...] czerwca 2010 r. MOPS odpowiedział Skarżącemu, że podstawę prawną skierowania do niego wezwania o doręczenie wyciągu z konta osobistego stanowi „§ 7 ust. 1a Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 listopada 2008 r., zmieniającego rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego”.
5. Skarżący w 2011 r. podpisał na rzecz MOPS oświadczenie, stanowiące „Załącznik do procedury wprowadzonej zarządzeniem Dyrektora MOPS z [...].06.2011 r. nr [...]”, o treści: „Zgodnie ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (...) wyrażam zgodę na przekazywanie moich danych osobowych zewnętrznym podmiotom publicznym i niepublicznym realizującym zadania z zakresu pomocy społecznej a także innym podmiotom w celu otrzymania wsparcia od tych podmiotów”.
6. Skarżący w związku z wnioskiem złożonym do Caritas dnia [...] marca 2011 r. korzysta z pomocy żywnościowej z programu PEAD (kopia wniosku w aktach sprawy). Dnia [...] kwietnia 2012 r. Skarżący podpisał na rzecz Caritas oświadczenie o treści: „Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych w związku z udziałem w programie PEAD i innej formy pomocy materialnej i rzeczowej – zgodnie z Ustawą (...) o Ochronie Danych Osobowych (...)”.
7. Prezydent Miasta K. decyzją administracyjną z dnia [...] września 2011 r. (znak: [...]) odmówił Panu G.P. przyznania świadczenia w formie zasiłku celowego na uregulowanie opłat za hotel. W decyzji wskazano m.in., że Skarżący podczas przeprowadzanego z nim wywiadu środowiskowego podał, że w sierpniu pożyczył od Pana K.R. środki na uregulowanie

nieopłaconych należności w wysokości [...] zł. Ww. decyzja została utrzymana w mocy decyzją Samorządowego Kolegium Odwoławczego w K. z dnia [...] lutego 2012 r. (znak: [...]).

8. Pismem z dnia [...] października 2011 r., powołując się na art. 105 ustawy o pomocy społecznej, MOPS zwrócił się do Caritas Archidiecezji K. o udostępnienie danych osobowych Skarżącego w zakresie informacji, „w jakiej kwocie i na jaki cel otrzymał Pan G.P. pomoc z Caritas we wrześniu i październiku 2011 r.”. W odpowiedzi Caritas podał, że „Pan G.P. ur. [...] w okresie od [...]09.2011 r. do [...]10.2011 r. otrzymał od nas pomocy w postaci zapłaty za pobyt w hotelu robotniczym w kwocie [...] zł.”.
9. Pismem z dnia [...] października 2011 r., powołując się na art. 105 ustawy o pomocy społecznej, MOPS zwrócił się do PUHiT o udostępnienie danych osobowych Skarżącego w zakresie informacji, „z jakich źródeł i w jakich została w miesiącach wrześniu i październiku 2011 opłacona należność za pobyt w hotelu Pana G.P. [...]”. W piśmie z dnia [...] października 2011 r. PUHiT podał: „W odpowiedzi na Państwa zapytanie o źródła i kwoty finansowania należności za pobyt Pana G.P. w miesiącu wrześniu i październiku 2011 r. informuję: w dniu [...]09.11r. wpłynęła kwota [...] zł. z Caritas/ zabezpieczyła pobyt od [...]09-[...]09.11 r. oraz w dniu [...]09.11 r.-wpłynęła kwota [...] zł. z MOPS/ zabezpieczyła pobyt Pana G.P. od [...]09. – [...]10.11 r. W miesiącu październiku nie było do dnia dzisiejszego żadnej wpłaty”.
10. W dniu [...] kwietnia 2012 r. Skarżący skierował do Caritas pismo, że wycofuje „moją zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych przez Caritas jaką wyraziłem w oświadczeniu w dniu [...]04.2012”.

Po przeprowadzeniu w sprawie postępowania wyjaśniającego Generalny Inspektor decyzją administracyjną z dnia 17 sierpnia 2012 r. (znak: DOLiS/DEC-777/12/50432,50433,50437,50443) odmówił uwzględnienia wniosku Skarżącego. Decyzja została mu doręczona dnia [...] sierpnia 2012r.

Dnia [...] września 2012 r. do Biura GIODO wpłynęło pismo Skarżącego z dnia [...] września 2012 r. zatytułowane „Skarga na decyzję z dnia 17 sierpnia 2012 r. Pana A.L. inspektora danych osobowych”. Jest to wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy rozstrzygniętej ww. decyzją, nadany w dniu [...] września 2012 r. (w terminie). Skarżący podniósł: „1. Według informacji uzyskanych z BANKU wyciąg z konta udostępnia zgodnie z prawem Sądowi i Prokuraturze a nie Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej wymaganie o de mnie takich danych jest bezprawiem (...) w rozporządzeniu Ministra nie ma napisane że MOPS do tego MA prawo. 2. Nie uzyskałem żadnej odpowiedzi -czy pismo dyrektora MOPS z dnia [...]06.2011 r. jest zgodne z ustawą o ochronie danych osobowych. 3. Pomoc Caritasu nie jest wliczana do dochodu dlatego pisanie że coś zataiłem jest zwykłym oszczerstwem inwigilacja MOPS w celu uzyskania danych z PUHiTU i z Caritasu jest nie zgodna z ustawą o ochronie danych osobowych ja nie upoważniłem MOPS a ni tych instytucji do podawania tych informacji zwłaszcza że MOPS otrzymuje fakturę odnośnie płatności za dom pracownika. 4. Podanie w decyzji pełnego Imienia i Nazwiska Pana K.R. przez MOPS jest ewidentnym złamaniem ustawy o ochronie danych osobowych. (...) Caritas w K. nie miał upoważnienia do przekazywania danych odnośnie pomocy (nie jest z godnie z ustawą pomoc ta wliczana do dochodu) MOPsowi-Caritas nie miał żadnego pełnomocnictwa dopiero później wymógł na mnie które następnie wycofałem” [pisownia zgodnie z oryginałem – przyp. GIODO].

Po powtórny rozpatrzeniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonej decyzji z dnia 17 sierpnia 2012 r. (znak: DOLiS/DEC-777/12/50432,50433,50437,50443) jest prawidłowe. Argumenty podniesione we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie uzasadniają konieczności zmiany tej decyzji.

Powtórzyć należy, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w K. jest podmiotem realizującym zadania z zakresu pomocy społecznej, natomiast Pan G.P. korzysta z tych świadczeń. Pomoc społeczna finansowana jest według zasad określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.). W myśl jej art. 44 ust. 3 pkt 1 wydatki publiczne powinny być dokonywane: w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: a) uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, b) optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. Podstawowe znaczenie dla publicznej gospodarki finansowej mają zasady celowego, racjonalnego i oszczędnego wydatkowania środków publicznych.

Zasady i tryb udzielania pomocy społecznej określają przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.). Art. 2 ust. 1 tej ustawy stanowi, że pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Według art. 15 pkt 1 ww. ustawy pomoc społeczna polega w szczególności na przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń. Ponownie wskazać należy, że realizacja ww. zadań wymaga rzetelnego zbadania sytuacji życiowej osób występujących o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej, czyli warunkiem koniecznym przyznania lub odmowy udzielenia świadczenia z pomocy społecznej jest w każdym przypadku uprzednie pozyskanie informacji w zakresie sytuacji majątkowej i osobistej danej osoby.

W ocenie Generalnego Inspektora działania podjęte przez MOPS w celu ustalenia rzeczywistej sytuacji majątkowej Pana G.P., polegające na skierowaniu zapytań do Caritas oraz PUHiT dotyczących pomocy udzielonej Skarżącemu, mieściły się w ramach uprawnień przyznanych przepisami ustawy o pomocy społecznej i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 stycznia 2011 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 27, poz. 138), wydanego na podstawie delegacji z art. 107 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej. Rozporządzenie to weszło w życie dnia 23 lutego 2011 r., natomiast utraciło moc z dniem 2 lipca 2012 r. na podstawie art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 106, poz. 622 ze zm.)

§ 8 ust. 1 ww. rozporządzenia stanowił, że sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustala się na podstawie następujących dokumentów: 1) dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość; 2) skróconego odpisu aktu urodzenia dziecka lub książeczki zdrowia dziecka (do wglądu); 3) dokumentów określających status cudzoziemca w Rzeczypospolitej Polskiej; 4) decyzji właściwego organu w sprawie renty, emerytury, świadczenia przedemerytalnego lub zasiłku przedemerytalnego; 5) orzeczenia komisji do spraw inwalidztwa i zatrudnienia wydanego przed dniem 1 września 1997 r., orzeczenia lekarza orzecznika o niezdolności do pracy, niezdolności do samodzielnej egzystencji, orzeczenia komisji lekarskiej; 6) orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności; 7) zaświadczenia albo oświadczenia o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, zawierające informacje o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe; 8) zaświadczenia albo oświadczenia o wysokości wynagrodzenia uzyskiwanego na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy

o dzieło albo w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub spółdzielni kółek rolniczych (usług rolniczych), zawierającego informacje o potrąconej zaliczce na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe; 9) zaświadczenia albo oświadczenia o okresie zatrudnienia, w tym o okresach, za które były opłacane składki na ubezpieczenia społeczne, oraz o okresach nieskładkowych; 10) dowodu otrzymania renty lub emerytury, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego; 11) zaświadczenia urzędu gminy albo oświadczenia o powierzchni gospodarstwa rolnego w hektarach przeliczeniowych; 12) zaświadczenia albo oświadczenia o kontynuowaniu nauki w gimnazjum, szkole ponadgimnazjalnej, szkole ponadpodstawowej lub szkole wyższej; 13) decyzji starosty o uznaniu lub odmowie uznania za osobę bezrobotną, utracie statusu osoby bezrobotnej, o przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu, wznowieniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia szkoleniowego, stypendium, dodatku aktywizacyjnego albo oświadczenia o pozostawaniu w ewidencji bezrobotnych lub poszukujących pracy; 14) decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o ustaleniu kapitału początkowego; 15) zaświadczenia albo oświadczenia o zobowiązaniu do opłacania składki na ubezpieczenie społeczne rolników; 16) zaświadczenia albo oświadczenia o zadeklarowanej podstawie wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą; 17) zaświadczenia albo oświadczenia, o których mowa w art.8 ust.7 i 8; 18) zaświadczenia albo oświadczenia o uzyskaniu dochodu, o którym mowa w art. 8 ust. 11 i 12; 19) decyzji organów przyznających świadczenia pieniężne; 20) oświadczenia o stanie majątkowym. W myśl § 8 ust. 2 rozporządzenia w przypadku gdy okoliczności sprawy mające wpływ na prawo do świadczeń wymagają potwierdzenia innym dokumentem niż wymienione w ust. 1, można domagać się takiego dokumentu.

Analogiczne unormowania zawierało rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77 poz. 672), wydane na podstawie delegacji z art. 107 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej. § 7 ust. 1 tego rozporządzenia stanowił, że sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustala się na podstawie następujących dokumentów: 1) dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość; 2) skróconego odpisu aktu urodzenia dziecka lub książeczki zdrowia dziecka (do wglądu) - w przypadku gdy dziecko nie figuruje w dowodzie osobistym opiekuna prawnego; 3) dokumentów określających status cudzoziemca w Rzeczypospolitej Polskiej; 4) decyzji właściwego organu w sprawie renty, emerytury, świadczenia przedemerytalnego lub zasiłku przedemerytalnego; 5) orzeczenia komisji do spraw inwalidztwa i zatrudnienia wydanego przed dniem 1 września 1997 r., orzeczenia lekarza orzecznika o niezdolności do pracy, niezdolności do samodzielnej egzystencji, orzeczenia komisji lekarskiej; 6) orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności; 7) zaświadczenia pracodawcy o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, zawierającego informacje o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe; 8) zaświadczenia o wysokości wynagrodzenia uzyskiwanego na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub spółdzielni kółek rolniczych (usług rolniczych), zawierającego informacje o potrąconej zaliczce na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe; 9) zaświadczenia pracodawcy o okresie zatrudnienia, w tym

o okresach, za które były opłacane składki na ubezpieczenia społeczne, oraz o okresach nieskładkowych; 10) dowodu otrzymania renty lub emerytury, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego; 11) zaświadczenia urzędu gminy o powierzchni gospodarstwa rolnego w hektarach przeliczeniowych; 12) zaświadczenia wystawionego przez szkołę potwierdzającego kontynuowanie nauki w gimnazjum, szkole ponadgimnazjalnej, szkole ponadpodstawowej lub szkole wyższej; 13) decyzji starosty uznaniu lub odmowie uznania za osobę bezrobotną, utracie statusu osoby bezrobotnej, o przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu, wznowieniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych, dodatku szkoleniowego, stypendium, dodatku aktywizacyjnego albo zaświadczenia o pozostawaniu w ewidencji bezrobotnych lub poszukujących pracy; 14) decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o ustaleniu kapitału początkowego; 15) zaświadczenia Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego potwierdzającego zobowiązanie do opłacania składki na ubezpieczenie społeczne rolników; 6) zaświadczenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zadeklarowanej podstawie wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą; 17) zaświadczenia, o którym mowa w art. 8 ust. 7 i 8 ustawy, wydanego przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego; 18) oświadczenia o uzyskaniu dochodu, o którym mowa w art. 8 ust. 11 i 12 ustawy; 19) zaświadczenia lub decyzji organów przyznających świadczenia pieniężne; 20) oświadczenia o stanie majątkowym”.

W myśl § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 listopada 2008 r. (Dz.U. Nr 208, poz. 1311) zostało zmienione ww. rozporządzenie z dnia 19 kwietnia 2005 r. w ten sposób, że w jego § 7 po ust. 1 dodano ust. 1a w brzmieniu: „W przypadku gdy okoliczności sprawy, mające wpływ na prawo do świadczeń, wymagają potwierdzenia innym dokumentem niż wymienione w ust. 1 można domagać się takiego dokumentu”. Wskazane rozporządzenie z dnia 19 kwietnia 2005r. zostało uchylone z dniem 2 lutego 2011 r. przez art. 10 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 125, poz. 842).

Stwierdzić należy, że przytoczony § 7 ust. 1a ww. rozporządzenia pozwalał na wystąpienie przez MOPS do Pana G.P. o udostępnienie informacji innych niż wskazane w § 7 ust. 1 tego rozporządzenia, tj. dotyczących także wpływu środków finansowych na jego konto bankowe. Zatem podstawę wezwania Skarżącego przez MOPS do przedłożenia wyciągu z konta bankowego stanowiły przepisy ustawy o pomocy społecznej oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Informacyjnie warto wskazać, że obecnie ww. kwestie reguluje art. 107 ust. 5, 5a i 5b ustawy o pomocy społecznej [ust. 5b dodany przez art. 59 pkt 4 lit. a) ww. ustawy o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców, która weszła w życie z dniem 1 lipca 2011 r.]. Art. 107 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej stanowi, że pracownik socjalny przeprowadzający rodzinny wywiad środowiskowy może domagać się od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc złożenia oświadczenia o dochodach i stanie majątkowym. Odmowa złożenia oświadczenia jest podstawą wydania decyzji o odmowie przyznania świadczenia. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 5, składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o czym należy składającego pouczyć przed złożeniem oświadczenia (ust. 5a). Zgodnie z § 11 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. poz. 712) wzór oświadczenia o stanie majątkowym określono w załączniku nr 2 do tego rozporządzenia. Art. 107 ust. 5b w pkt 1-20 ustawy o pomocy społecznej wymienia

dokumenty, na podstawie których ustala się sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny – jego treść jest identyczna jak ww. § 8 ust. 1 ww. rozporządzenia z 2011 r.

Odnosnie do zarzutu bezpodstawnego pozyskania przez MOPS od Caritas i PUHiT informacji dotyczących udzielonej Skarżącemu pomocy finansowej, ponownie powołać należy art. 105 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Stanowi on, że sądy, organy i jednostki organizacyjne są obowiązane niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, udostępnić lub udzielić na wniosek pracownika socjalnego odpowiednich informacji, które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia o przyznaniu lub wysokości świadczeń z pomocy społecznej. Według doktryny: „Jednym z uprawnień pracownika socjalnego jest występowanie do organów państwowych i innych instytucji z wnioskiem o udzielenie informacji. (...) Informacje mają być udostępnione lub udzielone, co może polegać na umożliwieniu wglądu do dokumentów, sporządzenia z nich notatek, kserokopii lub na ustnym oraz pisemnym przekazaniu informacji albo na wystawieniu określonego dokumentu (np. zaświadczenia). Pracownik socjalny może się domagać jedynie informacji mających znaczenie dla wydania decyzji w sprawie świadczenia z pomocy społecznej. Podmiot, do którego skierowano żądanie może odmówić przekazania danych, które nie mają związku z takim postępowaniem, wątpliwe jest, czy zawsze będzie on w stanie jednoznacznie to ocenić. Przekazane informacje należy traktować jako dowód w postępowaniu administracyjnym z zakresu pomocy społecznej. Mogą one przyjąć formę dokumentu lub dowodu nienazwanego. Z uprawnień określonych w niniejszym artykule korzystać mogą wyłącznie pracownicy socjalni, choć nie zawsze to oni prowadzą postępowanie administracyjne w sprawach świadczeń. Uprawnienie to powinno być wykorzystywane zwłaszcza w sytuacjach, gdy istnieje wątpliwość dotycząca danych przedstawionych przez osobę lub rodzinę starającą się o przyznanie pomocy” (I. Sierpowska, „Ustawa o pomocy społecznej. Komentarz”, ABC 2009).

W świetle powyższego ponownie wskazać należy - odnosząc się tym samym do zarzutów w tym zakresie zawartych we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy - że pozyskanie przez MOPS danych osobowych Skarżącego m.in. od Caritas nastąpiło w związku z realizacją zadań nałożonych na ten podmiot ustawą o pomocy społecznej, natomiast ich udostępnienie przez Caritas na rzecz MOPS wiązało się z realizowaniem przewidzianego prawem obowiązku udzielenia takich informacji.

Przepisem uprawniającym administratorów danych do przetwarzania danych osób fizycznych, w tym ich pozyskiwania i udostępniania, jest art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, legalizujący ten proces, gdy spełniona jest jedna z pięciu enumeratywnie wymienionych w nim przesłanek, które co do zasady są równorzędne. Wskazana w pkt 1 tego przepisu zgoda osoby, której dane dotyczą, nie jest jedyną podstawą przetwarzania danych osobowych. Zgodnie bowiem z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy jest to dopuszczalne m.in. gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2). Przepis ten uzależnia możliwość przetwarzania danych od łącznego spełnienia dwóch wymogów, tj. istnienia odpowiedniego przepisu prawa, który przyznaje podmiotowi uprawnienie lub nakłada na niego obowiązek, oraz niezbędności przetwarzania danych dla zrealizowania tego uprawnienia lub spełnienia obowiązku. Powtórzyć należy, że przetwarzanie przez jednostki pomocy społecznej danych osób, na rzecz których taka pomoc ma być świadczona, warunkuje możliwość prowadzenia indywidualnych postępowań w sprawach z zakresu pomocy społecznej, zatem przetwarzanie przez podmioty realizujące zadania pomocy społecznej danych osobowych stanowi niezbędny warunek wypełniania ich ustawowych zadań. Kwestionowane przez Skarżącego przetwarzanie jego danych osobowych odbyło się właśnie w celu realizacji przez MOPS na rzecz Skarżącego świadczeń z pomocy społecznej.

Odnośnie do powtórnego przez Skarżącego we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zarzutu bezpodstawnego przetwarzania w decyzji Prezydenta Miasta K. z dnia [...] września 2011 r. (znak: [...]) danych osobowych Pana K.R., ponownie wskazać należy, że udzielił on Skarżącemu pożyczki, co MOPS weryfikował w toku prowadzonego postępowania. Organ ten uzyskał, jak wynika z akt sprawy, oświadczenie Pana K.R. w tym zakresie, co uwzględniono w ww. decyzji jako okoliczność mającą znaczenie. Zgodnie z art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) decyzja powinna zawierać: oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony lub stron, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z odaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji lub, jeżeli decyzja wydana została w formie dokumentu elektronicznego, powinna być opatrzona bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu. Decyzja, w stosunku do której może być wniesione powództwo do sądu powszechnego lub skarga do sądu administracyjnego, powinna zawierać ponadto pouczenie o dopuszczalności wniesienia powództwa lub skargi. Według § 3 ww. przepisu uzasadnienie faktyczne decyzji powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne – wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa. Generalny Inspektor prawidłowo stwierdził w zaskarżonej decyzji, że MOPS, jako organ prowadzący postępowanie z zakresu pomocy społecznej i dysponujący środkami publicznymi, był uprawniony i jednocześnie zobligowany do zgromadzenia materiału dowodowego w sprawie Skarżącego i dokonania jego oceny w ramach postępowania prowadzonego w trybie przepisów Kpa.

Skarżący podniósł we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, że „Caritas w K. nie miał upoważnienia do przekazywania danych odnośnie pomocy (...) MOPsowi-Caritas nie miał żadnego pełnomocnictwa dopiero później wymógł na mnie które następnie wycofałem”. Wobec powyższego wskazać należy, że w zaskarżonej decyzji Generalny Inspektor odniósł się do zarzutu pozyskania przez Caritas zgody Skarżącego na przetwarzanie jego danych osobowych za pomocą formularza, który – według niego – powinien zawierać informacje o celu wyrażenia tej zgody oraz wskazanie, na rzecz jakiego podmiotu jest ona wyrażona. Podnieść należy, że stosownie do art. 7 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych przez zgodę osoby, której dane dotyczą, rozumie się oświadczenie woli, którego treścią jest zgoda na przetwarzanie danych osobowych tego, kto składa oświadczenie; zgoda nie może być domniemana lub dorozumiana z oświadczenia woli o innej treści; zgoda może być odwołana w każdym czasie.

W świetle powyższego w ocenie GIODO Skarżący wyrażając zgodę na przetwarzanie jego danych osobowych przez Caritas, posiadał wiedzę o podmiocie, na rzecz którego ją wyrażał, i o tym, że na jej podstawie Caritas będzie przetwarzał dane w określonym celu, tj. świadczenia na jego rzecz pomocy materialnej i rzeczowej oraz pomocy z programu PEAD.

Zaakcentować należy, że wycofanie zgody na przetwarzanie danych osobowych przez osobę, której dane dotyczą, nie zawsze oznacza, że kontynuowanie przez podmiot tego procesu będzie niezgodne z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych. Jak wyżej wskazano, zgoda osoby na przetwarzanie danych jako jedną z kilku okoliczności wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy, które mogą decydować o legalności tego procesu. Pan G.P. wycofał udzieloną uprzednio na rzecz Caritas zgodę na przetwarzanie jego danych osobowych po kwestionowanym udostępnieniu przez ten

podmiot jego danych na rzecz MOPS, dlatego przy ocenie tego udostępnienia nie mogła być uwzględniana okoliczność wycofania zgody. Podkreślenia wymaga, że podmioty dysponujące środkami finansowymi, np. Caritas, uprawnione są do przetwarzania danych osobowych swoich beneficjentów także w celach archiwizacyjnych.

W zaskarżonej decyzji zaznaczono, że w prowadzonym przez GIODO postępowaniu nie może być badana podniesiona przez Skarżącego okoliczność pozyskania od niego przez Caritas i MOPS za pomocą „szantażu” zgód na przetwarzanie danych osobowych. Generalny Inspektor wskazał, że to organy ścigania są jedynie właściwe do strzeżenia praworządności i ścigania przestępstw w myśl art. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206 ze zm.). To do nich oraz sądów karnych, które na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 ze zm.) prowadzą postępowanie karne, należy decyzja o zastosowaniu odpowiednich przepisów w związku z dokonaniem prawnej kwalifikacji czynu przestępczego, którą podejmuje się na podstawie materiału dowodowego zebranego w toku postępowania przygotowawczego.

Po dokonaniu powtórnej analizy materiału dowodowego zebranego w sprawie w tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych podtrzymuje stanowisko przedstawione w decyzji administracyjnej z dnia 17 sierpnia 2012 r. (znak: DOLiS/DEC-777/12/50432,50433,50437,50443).

Decyzja niniejsza jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 2 i art. 22 ustawy o ochronie danych osobowych w związku z art. 13 § 2, art. 53 § 1 i 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.) od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji za pośrednictwem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).